

Трибуна Хлібороба

Видається з 5 березня 1932 року

№ 47 (9258) СУБОТА, 19 ЛИСТОПАДА 2016 РОКУ

ІЗ СВЯТОМ, СІЛЬСЬКІ ТРУДАРІ!

УКРАЇНСЬКІЙ ЗЕМЛІ

Дощами плакала,
сміялася сонцями,
Стікала кров'ю —
вишень і синів.
З кривавими ходила ти
синцями
й затягувала рани
чебрецями —
Твій хресний шлях
неправдою курів.
...А правда — одягалася
у свитку,
А правда — узувала
«кирзачки»,
А правда — не одну
сколопа литку,
Сапаючи колгоспні
буряки.
А в нагороду — вимпели
й дипломи,
Та ще на прапорі —
медалі й ордени
За те, що в дочок
репались долоні,
І не солодкі ночі, а солоні
Несли з полів
натруджені сини.
...А славу — за ребро,
неначе Байду,
А славу — розтягли
на волоски,
А славу — на стерні
зеубили зайди
Оті, що били люд
за колоски.
Чорніла ти чорноземом
від горя
Та вишивала квітчанний
рушник.
І гладію шита —
вся невольна воля,
І хрестиками —
вся хрещата доля,
Й мереживом —
мережано твій лик.
Покарана Чорнобилем —
покайся!
Покарана Всевишнім —
оноvis!
Пробач заблудлих, тих,
хто відрікався,
Топтав тебе, і з тебе ж
насмівався.
Прости їх, земле!
І прийми... колось.
Наталія БАКЛАЙ.

ШАНОВНІ ПРАЦІВНИКИ СІЛЬСЬКОГО ГОСПОДАРСТВА!

Щиро вітаємо вас із професійним святом — Днем працівників сільського господарства! Ваша праця в усі часи була і залишається нелегкою, але такою важливою і потрібною для добробуту та благополуччя українського народу.

У непростих умовах сьогодення, окрім професіоналізму, працьовитості та самовіддачі, вам доводиться ефективно застосовувати і комерційний талант,

і ділову ініціативу, і основи сучасного менеджменту, аби долати найбільші перепони та найскладніші умови ринку. Впевнені, що ваша наполегливість, працелюбність сприятимуть збереженню та розвитку сільськогосподарської галузі району. Бажаємо вам здоров'я, добробуту і благополуччя в усьому, вагомих здобутків, оптимізму, невичерпної енергії та професійної удачі!

ШАНОВНІ ЖИТЕЛІ РАЙОНУ!

Прийміть щирі вітання з Днем Гідності та Свободи!

21 листопада ми вшануємо патріотизм і мужність наших співвітчизників, які восени 2004 року та у листопаді 2013 року — лютому 2014 року постали на захист демократичних цінностей, прав і свобод людини і громадянина, національних ін-

тересів нашої держави та її європейського вибору.

Низько вклоняємось Героям Небесної Сотні, адже їх подвиг є неогінним для України. Пам'ять про героїв житиме вічно! Бажаємо всім жителям району мирного неба над головою, єдності, благополуччя і добробуту вам та вашим родинам!

Анатолій ДУПА,
голова райдержадміністрації.

Юрій ДЗЮБАН,
голова районної ради.

ШАНОВНІ ПРАЦІВНИКИ ТА ВЕТЕРАНИ СІЛЬСЬКОГО ГОСПОДАРСТВА!

Вітаю вас із професійним святом — Днем працівників сільського господарства, що увічнює напружений, сповнений клопотами хліборобський рік. Саме він переконливо доводить спроможність і вміння трудівників села гідно виходити зі складних, почасти непередбачуваних ситуацій. В усі часи, як поведлося з діда-прадіда, напружена хліборобська праця була і залишається визначальною складовою розвитку держави, запорукою її процвітання. Ваші працюючі руки,

природна мудрість, невсипуща працездатність, багатий досвід живлять сьогодні українську ниву, стверджуючи істину: якщо є урожай, то у народі — мир і спокій.

Ми свідомі того, що для повного відродження села треба ще багато зробити. Передусім втілити комплексну програму державної підтримки сільгоспвиробника, створити сучасну і дієздатну інфраструктуру агропромислового комплексу, забезпечити належні умови для достойного життя селян. Аграрний сектор економіки

ШАНОВНІ КОЛЕГИ!

Від імені Холдингової компанії «Українські Аграрні Інвестиції» та від себе особисто сердечно вітаю із професійним святом — Днем працівників сільського господарства, працівників та власників паїв ТОВ «Красноколядинське», «Україна», ПСП «Відродження», ветеранів сільськогосподарського виробництва.

Нам відомо, як нелегко сьогодні працювати на землі. Але лише завдяки вашій на-

полегливості праці та умілому господарюванню досягнення в сільському господарстві останніх років стають загальноновизначними. Нарощування обсягів виробництва зерна, іншої продукції поєднуються з поступовим підвищенням їх конкурентоспроможності, безперерйним задоволенням потреб харчової і переробної промисловості у сировині, утворенням сталого експортного потенціалу держави. Це завдяки сіль-

ШАНОВНІ ТРУДАРІ ЗЕМЛІ!

Прийміть найщиріші вітання з вашим професійним святом — Днем працівників сільського господарства України!

Щоденно вашими невтомними стараннями, натхненною діяльністю створюється добробут нашого краю. Висловлюю слова щирої вдячності за вашу відданість нелегкій праці, за любов до землі, за прагнення зробити свій особистий внесок у добробут Чернігівщини і всієї України. Тож нехай ваші зусилля завжди увінчуються гарними врожаєм, а ваша праця буде гідно оцінена!

Бажаю миру, міцного здоров'я та щастя вам і вашим родинам! Постійного оптимізму і успіхів у вашій нелегкій, але такій важливій праці!

Щиро ваш — народний депутат України Валерій ДАВИДЕНКО.

ШАНОВНІ ПРАЦІВНИКИ СІЛЬСЬКОГО ГОСПОДАРСТВА!

Щиро вітаю вас з нагоди свята — Дня працівників сільського господарства!

З давніх-давен Україна славилася добрими, талановитими та працюючими людьми. Наша держава була і залишається осередком міцних та усталених сільськогосподарських традицій. Завдя-

ки «золотим рукам», мудрості, досвідченості аграріїв живе наша українська нива. Щиро вдячні вам за любов до землі, терпіння і витримку.

Юрій ВЕЛИЧКО,
селищний голова.

ВИКОНКОМ Липівської сільської ради щиро вітає з професійним святом — Днем працівників сільського господарства всіх трудівників ТОВ «Горизонт» і «Красноколядинське» та їх керівників І. А. Марченка і П. М. Чмута, ветеранів сільськогосподарського виробництва, всіх жителів

сіл Липове, Скороходове, Жолобок та Березовиця. Дякуємо вам, шановні трударі, за нелегкий труд, за любов до землі, яку ви шануєте і любите, за добробут, який створюєте для всіх нас своїми руками. Міцного здоров'я всім вам і вашим сім'ям, щастя і злагоди в родині, миру і спокою.

«ТХ» — ГАЗЕТА ДЛЯ СЕЛЯН

Сьогодні професійне свято працівників сільського господарства — свято всіх, хто живе і працює в селі — не тільки у сільськогосподарських підприємствах, фермерських господарствах, обробляє власні земельні наділи чи здає їх в оренду, це свято і тих, хто лікує селян, вчить їхніх дітей, працює в соціальній та інших сферах, а до і після роботи спішить до свого господарства, на свій город. Бо як без них прожити в селі?! Це свято і нашої газети, яка майже 85 років є трибуною хлібороба, тобто тим засобом масової інформації, який інформує селян про події в районі і поза ним. Саме через нашу районку кожен житель може висловлювати свої думки, радості, переживання, дякувати, обурюватися, співчувати, пропонувати. Так було багато-багато років і так буде, якщо наша газета буде жити. Ми вже не раз повідомляли, що наша районка, поряд з іншими комунальними ЗМІ в Україні, знаходиться у стані реформування, який триватиме до кінця 2017 року. Обійти цей процес неможливо, як і процес децентралізації в Україні. Роздержавлення ЗМІ, та й інші реформи у нашій країні, просуваються

складно. Складно вистояти в тих умовах, коли фінансування практично припинено. Не секрет, що вже багато у кого з колеґ по Україні опустилися руки, і вони згодні припинити випуски періодичних видань. «Більшість районних газет до кінця 2017-го року не стане...», — ця болюча, несподівана фраза побуває інтернет-виданнями.

Наш трудовий колектив, який у ході реформування стає єдиним засновником районної газети, вважає, що за будь-яких умов нам треба вистояти і зберегти нашу районну газету. Адже ніяке інше видання не буде таким близьким до свого читача. Ми можемо розраховувати тільки на вашу підтримку, шановні сільські жителі, а вона полягає в одному: **передплатіть районну газету, запропонуйте передплатити її своїм родичам чи знайомим.** А ще — напишіть, зателефонуйте нам і розкажіть по свої враження щодо нашого видання. Нас уже запитують: чи буде виходити районка, коли не буде району, а буде громада? **Звичайно, буде виходити і буде трибуною селян за однієї умови — вашої підтримки.**

РЕДАКТОР.

ПОГОДА

	Неділя 20.11	Понеділок 21.11	Вівторок 22.11	Середа 23.11	Четвер 24.11	П'ятниця 25.11	Субота 26.11
Хмарність, опад							
Температура повітря, °C	+1 +1	-1 +1	-2 -1	-4 -1	-4 -1	-3 -1	-2 -1
Фаза Місяця							
	Остання чверть	Остання чверть	Остання чверть	Остання чверть	Остання чверть	Остання чверть	Остання чверть

За даними <http://sinoptik.ua>

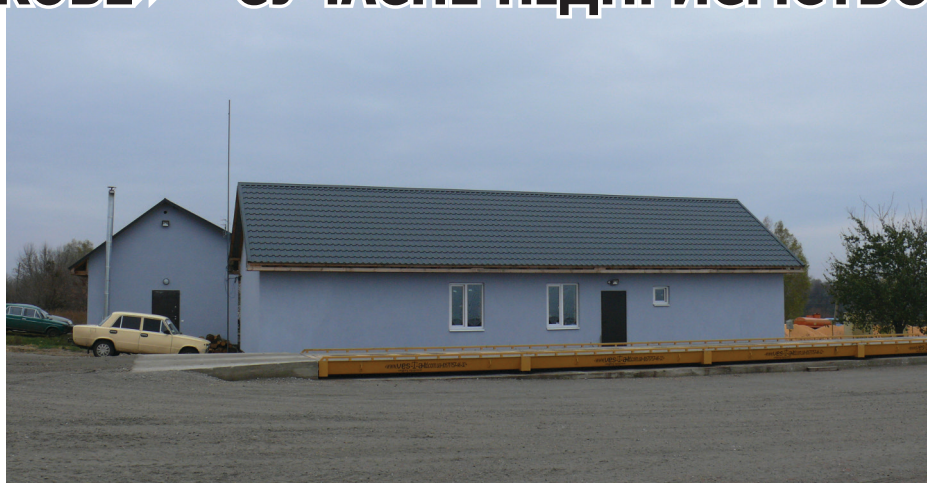

«АГРОФІРМА СИЛЬЧЕНКОВЕ» – СУЧАСНЕ ПІДПРИЄМСТВО

Щоразу, за останні три роки, буваючи у цій агрофірмі, мимохіть згадуються моменти подій останнього тижня 2012-го року. Тоді земельний бунт сильченківців прогрімів на всю Україну: телеканал СТБ, інформаційна програма «Вікна», всеукраїнська «Газета по-українськи» і, звичайно ж, наша районка розповідали про те, як власники земельних паїв, що на території Сильченківської (тепер Староталалаївської сільради) відстоювали свої права щодо вибору орендаря. Вони віддавали перевагу ТОВ «АФ Сильченкове», в особі директора Андрія ЮЗЮКА, який обіцяв підняти орендну плату до 7 відсотків від вартості паю, що значно більше, ніж виплачував попередній орендар, термін дії договорів із яким на той час закінчився. Тоді вирували емоції — селяни вперше отак «воювали» за своє право розпоряджатися землею. Вони не помилилися. Від тих подій минуло майже чотири роки...

Господарник, як і обіцяв, збільшив відсоток орендної плати і планує на цьому не зупинитися. Крім того, кожного року у господарстві, в ході реконструкції, вводяться у дію виробничі об'єкти, закуповується нова досконала ґрунтообробна техніка. Кожні півроку можна зафіксувати якісь господарські новинки. Чесно кажучи, коли заїжджий орендар Андрій Юзюк, який здобув підтримку селян, виплативши високий відсоток «паїв», на території

колишнього колгоспного току затяв перебудову, у те, що він збудує тут сучасне підприємство, мало хто вірив. А вже, щоб збудувати і запустити в дію підприємство, яке зберігає, очищує та сушить зернові та олійні культури, паралельно треба було «підняти» і агрономію, тобто збільшити родючість ґрунтів. Сьогодні Андрій Вікторович із усмішкою згадує ті часи: «Років шість тому я, людина міста, міг би повірити у те, що і хлібні батони

На фото: за два місяці вирости побутове приміщення та адмінбудівля з лабораторією, на передньому плані — стотонні ваги.

на дереві ростуть. Звернувся за порадою допомогти підшукати хорошого агронома до, на жаль, покійного В. П. Фесака. Поговорили із ним відверто і він мені порадив: «Я знаю такого!», — і вказав на мене, — бо доки ти сам не розберешся в усіх оцих тонкощах, успі-

ху не жди. Ти, перш за все, повинен сам все вивчити, а потім довірити навіть найдосвідченішому агроному. На «свої граблі» маєш наступити сам, отоді й зрозумієш усе». Минули роки, та я пам'ятаю ці слова, бо ними говорив істина. Раніше я навіть сам би не повірив, що стану справжнім аграрієм. Багато вже зроблено на шляху до мети, багато планів...

Керівник господарства — людина діла і слова. Два роки тому перебудували сушарку на газ, розпочали будівництво ангарів. Директор вважає, що вкладені у реконструкцію кошти із часом окупляться, а господарство не сплачуватиме іншим підприємствам за перевезення, сушіння зерна, зберігати яке у власних ангарах. Літом 2015-го два ангари були введені в експлуатацію, весною наступного року реконструкцію продовжили.

У «ТХ» за 25 червня писалося «Тут буде сучасне підприємство», — так про грандіозну реконструкцію звичайного зернового току розповідає директор ТОВ

«АФ Сильченкове» Андрій Юзюк. Він запрошував приїхати сюди через два місяці. Разом із головами райдержадміністрації Анатолієм Дупою, районної ради Юрієм Дзюбаном, начальником райуправління АПР Віктором Сіренком приїхали у кінці жовтня. Побачене присмерило вражало. В роботі вже три ангари, куди засипають кукурудзу, соняшник на збереження. На всю потужність працюють зерносушарка, яку влітку «підняли», найпотужніші в районі ваги на 100 тонн. За цей час «вирости» в сучасному стилі адмінприміщення і будинок для працівників, де є кімнати відпочинку, туалетна, духова. Там чисто і тепло — обігріває котел на твердому паливі. «Від українського виробника, — наголошує директор, — ми його підтримуємо».

Звичайно, у того, хто працює, і проблем вистачає. З цього приводу знову згадується той мудрий вислів про «власні граблі», без яких досвіду не наберешся.

Текст і фото
Олександри ГОСТРОЇ.

ХЛІБОРОБИ ЩЕ ЖНИВУЮТЬ

Адже тепер жнива остаточно завершуються після збирання кукурудзи на зерно, посівна площа якої складає 5362 га. Цей процес дещо призупинив ранній сніг, отож, щоб завершити його остаточно, треба чекати морозу. Врожайність кукурудзи в середньому по району становить 90 ц/га. Є надія, що вона не знизиться впродовж збирання.

В обробітку сільгосп-підприємств району знаходиться 32632 га сільськогосподарських угідь, в т. ч. 30749 га ріллі, із них 13292 га зернових культур, урожайність яких склала 51,7 ц/га. Ось із якими показниками зустрічають аграрії своє професійне свято.

У цьому році вперше урожайність озимої пшениці сягнула за 60 ц/га, у ПСП «Лан» — 60,9 ц/га, у ТОВ «Понори» — 60,4 ц/га.

Площі технічних культур в цьому році більші, ніж площі зернових та складають 15847 га, середня урожайність по району 29 ц/га, у минулому році лише 22 ц/га.

Для підтримки рівня родючості ґрунтів господарствами району проведено весь комплекс агротехнічних заходів, своєчасне внесення мінеральних добрив, обробіток гербіцидами та стимуляторами росту в достатній кількості. І, як бачимо, результати дають про себе знати.

У тих сільгосппідприємствах, які займаються і ще й галуззю тваринництва посяли кормові культури на площі 1610 га. А вже однією з умов забезпечення подальшого виробництва продукції тваринництва є укріплення кормової бази та її ефективне використання, що базується на розробці оптимальних раціонів годівлі худоби.

Алла АДАМ'ЯК,

начальник відділу розвитку агропромислового виробництва райуправління АПР.

здоров'я не гра. І ще побажам Тобі наостанок: хай буде щасливим кожний Твій ранок!

Чоловік, дочки ІРИНА і ОКСАНА, зяті СЕРГІЙ і ОЛЕКСАНДР, внуки ДАША, ВАНЯ, ПОЛЯ, МАМА, СВЕКРУХА.

НА СВІТЛИЙ ювілей нашої дорогої сестрички **Світлани Олександрівни ДЕМЧЕНКО** з Харкова. Бажаєм Тобі фантастичного щастя, безкрайнього моря чудових подій. Хай все, що бажаєш, швидесенько вдасться, а також цікавого втілення мрій. Хай зорями радості Тебе осипає, природа здоров'ям наділить міцним. Тебе з днем народження ми привітаєм, хай щира любов завітає в Твій дім! Брат ЮРІЙ і його сім'я.

14 Листопада нашому дорогому синочку і брату **Станіславу ТЮКУ** із Липового виповнилося 15 літ. Вітаємо! Нехай Тобі завжди посміхається доля, несуть тільки радість з собою роки. Хай щастя й здоров'я не зрадять ніколи, всі збудуться мрії, бажання й думки. Хай проліском ніжним життя Твоє квітне, в душі хай буває одна доброта. Любви, добра Тобі, чистого неба, пошани й людського тепла.

МАМА, брат ТАРАС і вся рідня.

ОФІЦІЙНЕ

ПРО СКЛИКАННЯ ДЕСЯТОЇ СЕСІЇ РАЙОННОЇ РАДИ

Розпорядженням голови районної ради від 14 листопада 2016 року № 36 призначено чергову десяту сесію районної ради на 10 годину 29 листопада 2016 року. Пленарне засідання десятої сесії відбудеться у залі засідань районної ради. На сесію виносяться питання:

1. Про звіт голови районної ради.
2. Про Програму економічного і соціального розвитку району на 2017 рік.
3. Про внесення змін до районного бюджету на 2016 рік.
4. Про бюджетний регламент Талалаївської районної ради.
5. Інші питання.

На засідання сесії запрошуються депутати районної ради, депутат обласної ради, сільські та селищні голови, керівники підприємств та організації району, відповідальні працівники райдержадміністрації.

У СІЛЬРАДІ – НОВИЙ СЕКРЕТАР

3 листопада ц. р. на організаційній сесії Липівської сільської ради було обрано нового секретаря — ним стала депутат Липівської сільської ради по дев'ятому виборчому округу **Галина Михайлівна РОМАХОВА**, яка до цього працювала начальником відділу Державної виконавчої служби району. Освіта вища, юридична.

На фото: ось так зберігається висушена кукурудза у новому ангарі.

ЩИРО вітаємо із професійним святом — Днем працівників сільського господарства — весь трудовий колектив агрофірми «Понори» на чолі з її керівником Андрієм Олександровичем Івановим.

Хвала рукам, що пахнуть хлібом. Щира вдячність вам за любов до землі, за нелегкий і почесний труд, за вболівання про людей села, нинішніх ветеранів, котрі все своє життя присвятили роботі на хлібній ниві, за партнерську співпрацю і допомогу у вирішенні соціальних питань.

Нехай і надалі щедро родять ваші ниви, множиться матеріальне благополуччя агрофірми і добробут селян. Добрих вам засівів, рясних сходів, багатих ужинок і праця кожного хай буде гідно оцінена. Щастя і здоров'я, родинного затишку, нехай сьогоднішній і завтрашній день входить у кожен селянський сім'ю миром і спокоєм, а в оселях буде затишно від тепла і любові. Із святом!

КОЛЕКТИВ територіального центру, депутат районної ради
Володимир МАРЧЕНКО.

У НАШОЇ колеги, вчительки Харківської школи **Світлани Олександрівни ДЕМЧЕНКО** знаковий у житті ювілей. Хай він принесе Вам задоволення від проживання і зробленого і надію на щасливий завтрашній день. В день народження чудовий побажаєм Вам добра, у роботі — перспективи, в колі

рідних — лиш тепла. Хай в душі вирують бурі тільки від кохання. Хай почуті небом будуть всі Ваші прохання. Будуть сили і бажання Вам за зіркою йти. Побажам також щастя, миру, ласки, доброти.

КОЛЕГИ.

21 Листопада зустрічає своє 80-ліття **Катерина Іванівна СУХОЛОВСЬКА** із Талалаївки. Ювілей життєвий — то не просто дата, то життя зернини, зібрані в засік. Все було: турботи, радості й печалі. Там були і смутки, і слези, і сміх. Тож нехай незгоди всі Вас обминають, мир, тепло і радість сходять на поріг. Хай здоров'я, щастя Бог Вам посилає і душі не згасне світлий оберіг.

З повагою **ДІМА, ОЛЯ, МАРІЯ, НІНА.**

СЬОГОДНІ 70-річний ювілей у нашої дорогої мами, бабусі і прабабусі **Катерини Андріївни ФІЛОН** із Корінецького. Усі ми, мамо, раді Вас вітати у цей щасливий ювілейний день, і радіощі життєвих побажати. Щоб спокій і мир панували в родині, щоб щастя всміхалось при кожній годині. Нехай обминають Вас болі й тривоги, хай стелиться довга життєва дорога, хай легко працюється, гарно живеться, все вміється, можеється і удається! Здоров'я міцного, щастя без краю, усього найкращо-

го ми Вам бажаєм!

Дочка **НАДІЯ, зять ОЛЕКСАНДР, внуки: ІРА з чоловіком ВОЛОДИМИРОМ і правнучком ЖЕНЕЮ, ТАНЯ, СВАХА.**

ВІТАЄМО із 70-річним ювілеєм нашу дорогу маму і бабусю **Катерину Андріївну ФІЛОН** із Корінецького. Тобі, наша любя, найкраща у світі, бажаємо щастя, даруємо квіти. Щоб сонце і зорі плекали тепло, щоб завжди здоров'я у Тебе було. Щоб смутку не знала, ми проси-

СЕРДЕЧНІ ВІТАННЯ

мо долі, добра Тобі й радості, рідна, доволі. Бо людям для щастя багато не треба — сімейного затишку й мирного неба.

Дочка **ОЛЯ, зять ГРИГОРІЙ, внуки: ОЛЕКСАНДР і його дружина ЯНА, ДІМА.**

ШЛЕМО найтепліші вітання і побажання з ювілеєм нашій чудовій дружині, мамі і бабусі **Ніні Іванівні КИРПЕНКО** з Талалаївки. С юбилеем поздравляем и хотим от души пожелать, чтобы солнце, луна и все звезды в мирном небе могли Вам сиять. Любовь, уважение, признание заслужены честным трудом, о долге Вы помните прежде, о личных удобствах потом. Вас знают, как верного друга, готового на помощь придти, готового жертвовать многим, чтобы только беду отвести. Люби-

мой и любящей мамой, нежной и верной женой, в вечных заботах, тревогах, никто Вас не знает иной. С присущим одной Вам упорством решали большие дела, за смелость, за Ваше терпение почет Вам, и честь, и хвала.

Чоловік, діти,
Онуки.

НАШІ найтепліші і найкращі вітання від душі і серця шлемо колишній колезі по роботі, надійній подрузі і просто чудовій жінці **Ніні Іванівні КИРПЕНКО** з нагоди ювілею, який вона святкує нинішнього листопада. Бажаємо миру і світлої долі, запалу, енергії, сили доволі. Творчого вогниці, віри й наснаги, щедрості серця, людської поваги. На довгих стежках Вашої ниви будьте завжди Ви здорові й щасливі!

З повагою і шаною
подрузи **СОФІЯ і ЛІДІЯ.**

НАШІЙ любій доньці, дружині, мамі і бабусі **Світлани Олександрівни ДЕМЧЕНКО** із Харкова на її прекрасний ювілей. Хай життя дарує чудові моменти, яскраві емоції, гарні презенти. Друзів найкращих, з якими надійно, друзів найближчих, з якими спокійно. Є, знаєм, у Тебе улюблена справа, робота хай буде для Тебе — забава. Проблему вирішувати на раз і два, щоб не закипала Твоя голова. Бажаю достатку, щоб з маслом ікра, здоров'я міцного,

СЛУЖБА – 101

ІЗ ПІЧЧЮ – ОБЕРЕЖНО

13 листопада близько 19-ї години до Служби порятунку «101» надійшло повідомлення про пожежу будинку, що в Талалаївці. На момент виникнення пожежі у будівлі нікого не було. Її виявили сусіди, які і повідомили пожежно-рятувальний підрозділ. Гасіння пожежі ускладнювала зимова погода. Внаслідок пожежі вогнем знищено частково дах, перекриття даху та речі побутового вжитку.

Рятувальники Державної

служби України з надзвичайних ситуацій застерігають: щоб уникнути лиха, необхідно постійно стежити за справністю приладів опалення. Не забувайте здійснювати огляд зовнішнього стану печей і димарів! Пам'ятайте, що нехтування правилами пожежної безпеки може призвести не лише до збитків, але й відняти життя!

Геннадій ЗІРКА, начальник Талалаївського РС УДСНС в області.

СЛУЖБА – 102

ПОДІЇ МИНУЛОГО ТИЖНЯ

Працівниками Талалаївського відділення поліції спільно з місцевими жителями с. Українське було затримано «на гарячому» 3-х осіб з Полтавської області, які пересуваючись на власному автомобілі, закупляли металобрухт у громадян. Вони посеред білого дня, зірвавши замок на входних дверях, проникли до нежиле будинку, де украли речі повсякденного вжитку. У ході проведення слідчих дій речі були вилучені та долучені

до кримінального провадження як речові докази.

У відділення поліції звернувся житель Талалаївки Б. і повідомив, що з його нежиле господарства в с. Красний Колядин здійснено крадіжку металевих речей. У ході проведених оперативно-розшукових заходів за співпраці із місцевими жителями було встановлено особу, яка скоїла дану крадіжку. Ним виявився житель Бахмацького району М.

КУПЛЮ

Дорого **БИЧКІВ** вагою від 400 кг. Тел. 098-748-09-35, 066-544-35-94.

Дорого цілодобово **КОРІВ, БИКІВ, ТЕЛЯТ, КОНЕЙ, ЛОШАТ, СВИНЕЙ**. Тел. 066-076-26-48, 098-445-20-28.

Дорого цілодобово **СВИНЕЙ, КНУРІВ, КОНЕЙ, ЛОШАТ, КОРІВ, БИКІВ, ТЕЛЯТ**, а також яловичину та свинину (**М'ЯСО**). Тел. 095-606-55-31, 098-343-20-99.

БИКІВ дорого від 360 кг. Тел. 050-407-55-01, 096-702-22-34.

Дорого **КОРОВИ, БИКИ, КОНІ, ТЕЛЯТА, СВИНІ, КНУРИ**, а також **М'ЯСО** яловичини та свинини. Тел. 067-422-00-60, 095-919-43-29.

Постійно цілодобово молочних та підростаючих **ТЕЛЯТ, КОРІВ, БИКІВ, ТЕЛИЦЬ, КОНЕЙ, КНУРІВ**. Вимушений забій. Тел. 096-849-62-76, 066-348-15-72.

Найдорожче **БИКИ, КОРОВИ, ТЕЛИЦІ, КОНІ**. Тел. 066-712-58-73, 097-299-56-86.

Постійно дорого **КОРІВ, БИКІВ, КОНЕЙ**. Терміновий до-різ. Тел. 097-057-85-46, 063-829-48-03.

АВТОМОБІЛЬ, МОТОЦИКЛ, ТРАКТОР, іншу техніку в будь-якому технічному стані з документами чи без. Тел. 097-105-90-44, 095-935-03-35.

СЕРДЕЧНІ
ВІТАННЯ

В ЦІ листопадові дні зустрічає свою 65-у осінь наша дорога мама і бабуся **Тамара Петрівна ГАЙДАЙ** із Сильченкового. Шлем на її родинне свято низку теплих привітань. Бажаємо, щоб задуми всі збувались, щоб доля справедливою була, щастя всюди зустрічалось.

завжди у душі весна цвіла. Нехай щасливо живеться, достаток у домі ведеться, Хай доля дарує здоров'я на довгі літа, а в душі живуть любов і доброта.

Дочка ЛІДА, син ЮРІЙ, невістка АЛІНА, внуки РОМА, САША, НАЗАР і КІРА.

ПРОДАМ

ПІВБУДИНКУ (газифікований) — три кімнати, кухня, ванна, туалет. Літня кухня, гараж, сарай, погріб, колодязь, до будинку підведена вода. Земельна ділянка. Тел. 096-994-03-76.

Терміново однокімнатна **КВАРТИРА** на 2-му поверсі по вул. Центральна, 45, кв. 14 в центрі Талалаївки. Тел. 098-610-90-88, 098-460-85-29.

САДИБА в Талалаївці — благоустроєний і добротний будинок з усіма зручностями і господарськими будівлями, у т. ч. літня кухня. Ціна договірна. Тел. 097-385-53-99.

САДИБА 0,06 га по вул. Нафтовиків у Талалаївці: будинок з усіма зручностями, погріб, сарай, гараж, літня кухня та кілька господарських будівель. Можливий варіант **здачі під квартиру**.

ВУГІЛЛЯ, БОЧКИ під зерно (металеві, дерев'яні), два **СЕЙФИ, МЕБЛІ, СКРИНЯ, ПРЯДКА, МОТОЦИКЛ ІЖ** з коляскою та багато запчастин до нього; **ІНСТРУМЕНТ; ДВИГУНИ і РЕДУКТОР** для міні-трактора. Тел. 050-600-07-16, 099-447-84-66.

АВТОМОБІЛІ ВАЗ-21111 2005 року випуску, сірого кольору, двигун 1,6 л, 16 клапанів; ВАЗ «Калина» 2006 року випуску, газ/бензин червоного кольору. Тел. 096-094-01-48.

ВОДОВІДЛИВИ віконні, 3 шт. 0,3×1,5 м. Тел. 096-173-42-25.

Півтуші **СВИНИНИ**. Тел. 097-928-20-81.

КОРОВА молода з другим телям. Тел. 097-588-36-86.

СІНО тюковане (малі тюки). Тел. 096-385-98-34.

20 ЛИСТОПАДА минає 40 днів, як передчасна жорстока смерть обірвала життя дорогого сина, чоловіка, брата, батька і дідуся **Віталія Євгеновича ІГНАТЕНКА** із Липового. Той день осінній став сумним і ми не в силах щось змінити. Тебе не стало, наш рідненький, дорогий, а серце так хотіло жити. Та гірко посміхнулася Тобі доля і Ти так рано ліг спочити. Важко повірити, що Тебе немає поруч, не вухають боліти душі і серця. Та скільки б не минуло часу, Ти завжди будеш поряд з нами і пам'ять про Тебе ніколи не загасне в наших серцях. Твій вічний сон — наш вічний сум і біль. Хай м'якою і теплою буде Тобі земля, а душі Царство небесне.

Вічно сумуючі МАМА, ДРУЖИНА, БРАТ, сини СЕРЬОЖА і САША, донька МАРИНА, внуки і всі рідні.

ДРУЖИНА, ДІТИ, ОНУКИ.

✠ ПОМИНАННЯ ✠

14 ЛИСТОПАДА минув рік, як перестало битися серденько нашого незабутнього, любимого внука **Назарчика СТАСЯ**. Наш сум і біль не описати, не наче камінь, він придавив груди і тисне, не дає жити. Ми всі слова викричали, всі сльози виплакали, виглядаючи Тебе. Тільки у снах приходиш... Спи спокійно, наш дорогий. Зі сльозами на очах низько схиляємо голови над Твоєю могилою. Хай наші слова, наша любов і туга за Тобою долітають до Твоєї душі. Нема горя страшнішого, ніж раніш за себе хоронити дітей.

Вічно сумуючі В. О. і Г. С. СТАСЬ із Талалаївки.

В ЦІ листопадові дні минає 40 днів, як назавжди пішов із життя наш дорогий чоловік, батько і дідуся **Микола Петрович МІРОШНИЧЕНКО** із Болотниці. Ти так мужньо боровся зі своєю хворобою, так прагнув жити тоді, коли життя вже трималося на волосині, але все раптом обірвалось. І тепер тужать за Тобою наші зболені серця, не віряться, що розлука з Тобою уже назавжди. Прости, рідненький, що не змогли Тебе врятувати, що зла смерть виявилась сильнішою. Нехай світ, у якому тепер буде Твоя душа, стане для Тебе небесним раєм, а земля — лебединим пухом.

Сумуючі ДРУЖИНА, ДІТИ, ВНУКИ.

18 ЛИСТОПАДА минуло 40 днів, як невідблаганна смерть відняла у нас нашу дорогу, рідну, незабутню маму і бабуся **Варвару Григорівну ЧИСТЕНКО** із Харкового. Як важко, мамо, без Вас звикати, як важко знати, що більш не стрінемо і не побачимо. Як Вас згадаємо — лише заплачем. Спочиньте, мамо. Ви ж вік трудилися, життям не просто Ви так стомилися, всіх нас любили, всіх зігрівали... Як самотньо, як Вас не стало. Нехай легким буде Ваш вічний спочинок.

Хто знав і пам'ятає Варвару Григорівну, пом'яніть разом із нами.

Вічно сумуючі ДІТИ, ОНУКИ, ПРАВНУКИ.

НА ДУШІ — біль, жаль і сум, на очах — сльози: уже рік, як ми без нашого незабутнього, завжди живого в наших серцях чоловіка, тата й дідуся **Василя Яковича СЕНЧІ** з Талалаївки. Його, як умілого керівника і доброго господаря, знали

Ваш образ для нас завжди світлий. Пом'яніть разом із нами нашого Романа Мефодійовича, хто знав і пам'ятає його.

ДІТИ і ВНУКИ.

27 листопада г. Ромни, в 10:00 в гор. ДК

ЛЕЧЕНИЕ

алкоголизм, избыточный вес, табакокурение, неврозы
Врач-психотерапевт высшей категории
ИЛЬЯШЕНКО ПЕТР НИКОЛАЕВИЧ.

Гарантия. Анонимность. Безопасность. Выдается справка о лечении и гарантии. Тел. 095-73-43-998, 068-91-89-374.
Лицензия АВ № 554650 Министерства охраны здоровья від 8 липня 2010 р.

ВІКНА металопластикові, **ДВЕРІ** вхідні металеві різних видів та розмірів. Замір. Доставка. Встановлення. Твердопаливні **КОТЛИ**. Працюємо за державною програмою, компенсація 35%. Тел. 066-437-77-43, 097-115-88-38, 098-768-28-04.

СВРОВІКНА·ДВЕРІ
ДАХИ·ОГОРОЖІ
САЙДИНГ·ВАГОНКА

Матеріал, робота. Доставка

(067) 460-55-56
(067) 460-48-96

НАТЯЖНІ СТЕЛІ.

12 років гарантії.

ВІКНА,
ДВЕРІ.

Тел. 098-417-84-45.

Металопластикові **ВІКНА** та вхідні **ДВЕРІ** за низькими цінами. Надаємо повний сервіс. Тел. 067-916-96-28, 095-692-27-51.

ПРОДАЄТЬСЯ ВАГОНКА (сосна, липа — від 80 грн.), **ДОШКА** для підлоги, **БЛОКХАУС, НАЛИЧНИК, РЕЙКА**. Ціна від виробника. Тел. 098-811-30-50.

ГРОШІ ТА ТОВАР В КРЕДИТ до 50 000 грн. На вигідних умовах. Без довідки про доходи. Адреса: вул. Вокзальна, 5 (**магазин «Побутова техніка»**). Тел. 096-778-54-10, 095-281-96-53.

Металопластикові **ВІКНА** та вхідні **ДВЕРІ** за державною програмою з відшкодуванням 35%. Замір, доставка, встановлення. Тел. 096-773-79-83, 066-409-73-15 (**Наталія Василівна**).

ТОВ АФ «ОБРІЙ LTD»

надає сертифіковані послуги з приймання, очищення і зберігання зернових та олійних культур. Закуповуємо зернові та олійні культури.

ЧЕКАЄМО ВАС ЗА АДРЕСОЮ:

17200 Чернігівська обл., смт Талалаївка, вул. Кірова, 5.

ТЕЛЕФОН ДЛЯ ДОВІДОК:

067-118-98-80;

факс (04634) 2-11-18; 2-12-81.

ВВАЖАТИ НЕДІЙСНИМ

Втрачені державні **АКТИ** на право власності на земельні ділянки серії ЯИ №437920 від 18.12.2009 р., серії ЯГ №386226 від 22.01.2007 р. та серії ЯГ №387343 від 22.01.2007 р., видані на ім'я **ЛЕВАДА Віктор Михайлович, вважати недійсними.**

Втрачене **ПОСВІДЧЕННЯ** на одержання державної соціальної допомоги особам, які не мають права на пенсію, та інвалідам серії ААБ №224923, видане на ім'я **МІРОШНИЧЕНКО Ірина Володимирівна, вважати недійсним.**

Втрачений державний **АКТ** на право власності на земельну ділянку, розташовану на території Чернецької сільської ради, серії ЯГ №390965, виданий Талалаївською РДА 12 грудня 2006 року на ім'я **ЛУЦЕНКО Ольга Миколаївна, вважати недійсним.**

Втрачений державний **АКТ** на право власності на земельну ділянку, розташовану на території Чернецької сільської ради, серії ЯГ №394104, виданий Талалаївською РДА 12 грудня 2006 року на ім'я **ЛУЦЕНКО Микола Олександрович, вважати недійсним.**

Втрачені державні **АКТИ** на право власності на земельні ділянки серії ЯГ №386242 та серії ЯГ №387358, видані 19 грудня 2006 року на ім'я **КАРПУСЬ Володимир Андрійович, вважати недійсними.**

Втрачений **СЕРТИФІКАТ** на право на земельну частку (пай) серії ЧН №0157059, виданий Корінецькою сільською радою на ім'я **ТРЕТЯК Марія Леонтівна, вважати недійсним.**

Втрачений **СЕРТИФІКАТ** на право на земельну частку (пай) серії ЧН №0157057, виданий Корінецькою сільською радою на ім'я **ТРЕТЯК Олександра Григорівна, вважати недійсним.**

Закупівля **МЕДУ, ВОСКУ, МЕРВИ**. Обмін **ВОЩИН**. Продаж **ВЕТПРЕПАРАТІВ** та **ІНВЕНТАРЯ** для бджолярства. Тел. 066-094-11-17, 067-932-64-25.

Здається БУДИНОК сімейній парі на довгий термін. Тел. 096-811-84-31, 096-847-00-84.

24 ЛИСТОПАДА ц. р. виїзний прийом громадян у с. Болотниця (в приміщенні Болотницької сільської ради) проводитиме головний спеціаліст відділу «Талалаївське бюро правової допомоги» **Аліна Юрївна КОШКА**. Початок прийому о 10-й годині.

У родині Ніни Петрівни Садової і Галини Семенівни Яреської з Рябух — непоправна втрата — померла їхня мама і бабуся **Наталія Петрівна ГРАМАШ**. Прийміть наші щирі співчуття.

Сім'ї О. В. ПРОХОРЧУК, В. В. ІЩЕНКО, О. Ф. ЦІЛИНИ, Л. І. КОЛОМІЄЦЬ, М. І. КОЛОМІЦЯ, Н. В. КАРПЕНКО.

Валерій ДАВИДЕНКО: ПОДАНІ НАМИ ПРОЕКТИ ОТРИМАЛИ ФІНАНСУВАННЯ

В Україні вже п'ятий рік поспіль законодавство надає регіонам право самостійно, на основі конкурсу, визначати інвестиційні програми, що потребують невідкладного фінансування з Державного фонду регіонального розвитку (далі — ДФРР). Цього року, як і минулого, ДФРР передбачив 3 млрд грн. на потреби областей. Кошти розподіляються між ними пропорційно до чисельності населення та показника валового регіонального продукту на одну особу (показника депресивності території). На Чернігівську область припадає близько 92 мільйонів (у 2015 році область отримала 101 млн грн.).

Для освоєння цих коштів потрібна ініціативність та чимало зусиль: визначити пріоритетні об'єкти будівництва, розробити проектно-кошторисну документацію, пройти державну експертизу проекту і лише потім подати його на розгляд регіональної комісії, яка з-поміж сотень проектів на відкритому засіданні відбирає найкращі. Наступним кроком має стати їхній захист у Мінрегіонбуді та схвалення бюджетного комітету Верховної Ради.

Цього року традиційно найбільшу активність проявили Бахмацький, Борзнянський, Ічнянський, Куликівський, Менський та Талалаївський райони, що входять до виборчого округу № 208. Торік від цих районів пройшли так зване сито відбору та були затверджені регіональною комісією 12 інвестиційних проектів на загальну суму 23,4 млн грн., а цього року — 14 проектів на суму 19,3 млн грн.

Враховуючи той факт, що Чернігівська область нараховує всього лише шість округів, активність 208-го округу є очевидною. Подібний результат був би неможливий без сприяння депутата-мажоритарника Валерія Давиденка.

Ще одним джерелом надходження коштів для регіонів є «Державні капітальні видатки, що розподіляються Кабінетом Міністрів України» — так звані «КАПі». Інакше кажучи, КАПі — це депутатські кошти, що виділяються мажоритарникам для здійснення заходів соціально-економічного розвитку окремих територій. Освоєння цих коштів повністю залежать від бажання та волі народних депутатів.

Для шістьох районів 208-го округу Валерій Давиденко у минулому році залучив 6,9 млн грн. КАПів (11 інвестиційних проектів), а у поточному році — вже 18,3 млн грн. (35 проектів).

Таким чином, за два роки роботи у Верховній Раді Валерію Давиденку вдалося залучити 68 млн грн. коштів, які були спря-

мовані на 72 інвестиційні проекти 208 округу.

— Моя команда зробила все можливе, щоб подані нами проекти отримали державне фінансування. Результатами поточного року я цілком задоволений. Принципово вимогою від районних державних адміністрацій та місцевих органів самоврядування було проведення усіх інвестиційних проектів через систему «Prozorro». В підсумку нам вдалось зекономити майже 3 мільйони гривень, — зазначив народний депутат. — Серед об'єктів були і такі, де за рахунок «Prozorro» економія стала просто неімовірною. Візьмімо, до прикладу, реконструкцію даху Куликівської ЗОШ: державна експертиза проекту визначила його кошторисну вартість у розмірі 3,6 мільйона гривень, а переможець конкурсу взяв на себе зобов'язання виконати всі роботи за 1,8 мільйона! На сьогодні роботи на цьому об'єкті виконані на 70% і жодних претензій до підрядника немає. Отримати гроші на проект — лише півсправи. Потрібно ще довести її до кінця. Саме тому я взяв під особистий контроль виконання робіт підрядниками. Мені важливо, аби люди залишалися задоволені роботою цих підрядників, адже електронна система «Prozorro» функціонує лише перший рік і цілком ймовірно, що у конкурсах можуть перемогти учасники з сумнівною репутацією. Подібна ситуація вже мала місце з підрядником по Талалаївській ЦРЛ. Тож доводиться пильнувати за кожним проектом.

Народний депутат акцентував: «Важливо, що зекономлені системою «Prozorro» кошти, не повертаються до державного бюджету, а ми знайшли можливість їх використати на нові додаткові інвестиційні проекти. Ці кошти використовуються на благо жителів наших шести районів».

Торік вдалося успішно завершити 23 проекти у шістьох районах округу. Зокрема, у Талалаївському

районі за сприяння Валерія Давиденка профінансовано 2 проекти на суму 10,9 млн грн. Перший з них — відомий довгобуд, який не могли завершити не один десяток років — центральна районна лікарня. Щоправда, у 2015 році вдалося освоїти лише половину коштів, а решта повернулася в бюджет. Другий проект — будівництво артезіанської свердловини та водонапірної башти із станцією знезалізнення. Цей об'єкт також дуже важливий для соціальної інфраструктури райцентру.

У 2016 році для Талалаївського району реалізовується вже 7 проектів. Дофінансовується будівництво центральної районної лікарні на 100 ліжок з поліклінікою на 200 відвідувань. Також дофінансовується перша черга будівництва артезіанської свердловини та водонапірної башти. Надійшли кошти для заміни вікон у Талалаївській школі. Для школи у селі Плугатар віділено кошти для заміни двох котлів. У дитячому садочку «Сонечко» (Талалаївка) замінили вікна на металопластикові. Також планується для всіх освітніх закладів району придбати мультимедійні проектори та комп'ютерну техніку.

У 2016 році у 208 окрузі реалізовуються 49 проектів. Особливу увагу приділено ремонту освітніх закладів.

— Талалаївка, Мена, Березна, Дроздівка, Бахмач — це далеко не повний перелік населених пунктів, у яких відбуваються роботи з відновлення шкіл. Діти — це наше майбутнє. Саме тому важливо створити всі необхідні умови, аби вони могли здобувати нові знання. Сьогодні Чернігівська область показує приклад усім іншим регіонам України. Мені особливо приємно, що активність мого рідного краю є прикладом для наслідування. Головне — не збавляти темп. Ми разом докладемо максимум зусиль задля позитивних змін і розвитку Чернігівщини, — зазначив Валерій Давиденко.

Прес-служба народного депутата України Валерія ДАВИДЕНКА.

МАЙБУТНЄ СЕЛА — ЗА ФЕРМЕРОМ

Так вважає сільгоспвиробник більш ніж із 20-річним стажем, талалаївський фермер Микола ПУГАЧ. Тільки не за тим фермером, який, оформивши на селі по кілька фермерських господарств і отримуючи за них солідні дивіденди, подався в інші краї, а в село навідується лише за отриманням прибутку. Реально за тими землекористувачами, які, отримавши землю у власне користування, стануть на ній справжніми господарями, здатними забезпечити гідне життя не лише для своєї сім'ї, а й для сільської громади.

На моє запитання, чому в районі так повільно розвивається фермерство, а деякі фермери, пропрацювавши кілька літ, навіть згортають свою діяльність, Микола Михайлович, не особливо замислюючись, сказав: «Тому, що це надто клопітна справа...», — і пригадав окремі епізоди започаткування власного фермерства.

— Ідея бути власником своєї землі, — розповідає Микола Михайлович, — виникла в мене ще задовго до того, як отримав статус юридичної особи. Працював водієм у різних організаціях і виношував плани на майбутнє. Паростки фермерства з'явилися у 90-х роках, ось тоді і вирішив реалізовувати свої плани — працювати не на когось, а розвивати власне господарство. Спочатку закупив у господарстві групи бичків і займався відгодівлею.

Згодом, у сусідньому Сильченковому із земель фермерського запасу виділили мені 31 гектар землі. Придбав дещо з техніки, насіння і вперше засіяв власне поле. З

яким хвилюванням очікував першого врожаю! Пшениця віддячила тоді мені 25-центнерним урожаєм і це було великою радістю. З роками урожайність стала зростати, нива ставала врожайнішою. Статус юридичної особи отримав 24 серпня 1991 року, у той день, як був підписаний Акт про незалежність України. Незалежність відкрила багатоманітний шлях до відкриття власної справи. У кого була мета — з'явилось бажання працювати на власній землі.

— Чи достатньо була на той час підтримка фермерів державою?

— В 90-х роках ми відчували від держави реальну допомогу. Найперше — це надання пільгових кредитів на придбання техніки, насіння, міңдобри. Інспекції із заготівлі і якості сільгосппродукції, що працювали при сільгоспуправліннях, допомагали з реалізацією продукції. Вже з десятирок років ставлення держави до фермера просто ніяке. Всі привілеї мають холдингові компанії, керівництво яких не цікавлять проблеми самих селян, які

масово їдуть із сіл у пошуках роботи.

А фермери, якби їх було більше в кожному селі, нікуди б не поїхали і дітей своїх не відпустили. Коли я почав займатися фермерством, два моїх сини Олександр і Валентин були ще школярами, та водночас і моїми першими помічниками — працювали на землі, порали худобу, допомагали ремонтувати техніку. Придбавши свій перший мотоцикл із коляскою, я об'їздив з ними всі яри і вибалки, заготовляючи сіно для худоби. По закінченні школи, здобувши освіту, професію, власні сім'ї — вони теж мені допомагають і ми разом ведемо наш сімейний бізнес. Веду до того, що таким сімейним бізнесом можливо займатись у кожному селі, розвивати власне господарство і не чекати мізерної плати від зданої в оренду землі. Земля набагато дорожча, ніж за неї платять власникам паїв.

— А як Ви ставитесь до продажу землі, про що сьогодні так багато говорять?

— Продаж землі можливий, але регулятором у цьому питанні має виступати держава. І продавати це багатство слід не закордонним чи українським багатіям, а дрібним та середнім фермерам, які б залишали всі прибутки на цій же землі.

— Дякую за розмову. Її веде Віра КЛИМОВА.

РИНОК ЗЕМЛІ

Останнім часом все частіше звучить це словосполучення. Хтось зовсім не надає йому значення, хтось готовий хоч і сьогодні продати свій пай, а ще хтось користується прадавньою приказкою: «Сім раз відмір, раз відріж». Своїми думками щодо ринку землі та навколо нього ділиться агроном за професією, який 17 років очолював сільськогосподарські підприємства, працював начальником районного сільгоспуправління, Микола Григорович КУЧЕРЕНКО.

Мало хто із селян, які мають бути учасниками цього процесу, розуміють істинне значення цього словосполучення, хоч більшість із них є власниками земельних паїв, і вони мають вирішувати, бути землі товаром чи ні. Адже земля — це не просто товар, а основне багатство нашої країни, а тим більше, України, де знаходиться 25% всіх світових запасів чорнозему. Земля, як товар, повинна мати реальну ціну, а не ту, яку називають латифундисти-орендарі, які хочуть занизити її вартість, щоб менше виплачувати селянину-власнику за оренду.

В останні роки у нашому районі орендарі виплачують за земельні паї 8–9% від її вартості: 1,8–2,5 тис. грн. за 1 га. Мало це чи багато? Враховуючи сучасні ціни, — замало.

Мене, як агронома, хвилює навіть не орендна плата. Вона регулюється двома учасниками договору. Хвилює інше — використання землі. Коли на землю прийшли господарювати оренда-

тори-товстосуми, в яких одна мета — гроші, вони не хочуть дбати про збереження і примноження її родючості. Нехтуючи правилами сівозміни, сіють, переважно, кукурудзу та соняшник, які виснажують її, збіднюючи гумусом і закислюють, безмірно вносячи мінеральні добрива.

На жаль, державні органи, які повинні б контролювати ці процеси, не звертають на це уваги. Дехто думає, якщо земля стане товаром і в країні буде ринок землі, то все швидко зміниться на краще. І орендар, якщо стане власником землі (а в більшості випадків так і буде), буде вести себе по-іншому, по-господарськи. Життєвий досвід підказує, що в нашій країні, на жаль, це не так. Гроші понад усе. І вони будуть вирощувати те, що користується попитом на ринку і в першу чергу на міжнародному, де все продається за тверду валюту. Саме через це у нас майже не сіють гречку, просо, хрестоцвіт, інші культури, необхідні для масового вжитку народу. Прак-

тично, не вирощують городніх культур і тому на них ціни такі високі.

І ще одне. Побутує думка, що приватна власність більш ефективна, ніж колективна. З одного боку — так, але візьмемо конкретний приклад з кошишного колективного господарства, яких у нас було в районі 18.

Кожне господарство мало тваринницьку ферму, де утримувалось 500 і більше голів ВРХ і працювало більше 20 тваринників, машинно-тракторну бригаду, де працювали теж чоловік 25 механізаторів і шоферів, інші підсобні промисли (пилорама, млин і т. д.), там ще було задіяно 5–7 чол., плюс адмінперсонал, спеціалісти. І так в цілому працювало в господарстві 50–60 чоловік. Всі отримували зарплату, з якої сплачували податки в бюджет, у Пенсійний фонд і т. д. Крім того, отримували натуроплату на зароблену гривню і могли утримувати домашню худобу і птицю.

Зараз зробили селянина «великим» власником «маленьких» земельних паїв (2–4 га). Він отримує за оренду 3–4 тис. грн. в рік, сплачує податки (19%) державі за свою землю і купує зернофураж по 4 грн. за 1 кг для своєї худоби.

Так, земля повинна мати реальну ціну, повинна бути товаром, але не сьогодні і не завтра — в період тяжкої кризи в усіх сферах нашого життя, коли селянин за гроші ладен продати свій пай, щоб вижити. Крім того, парламентам, уряду потрібно прийняти цілий ряд законів і документів, які б захищали і селянина, і землю від аферистів і спекулянтів, щоб земля потрапила в руки тих власників, які зможуть її ефективно обробляти. А оскільки це питання має значення державної ваги, то й вирішувати його потрібно по-державному — на всенародному референдумі.

ЧЕРНІГІВЩИНА АГРАРНА У ЦИФРАХ

Завершуються польові роботи аграріїв і наближається їх свято — День працівників сільського господарства. Сільським господарством в області займаються 1055 підприємств, у т. ч. 520 фермерських господарств. У сільському господарстві області зайнято більш як 21 тис. штатних працівників, із них 15 тис. чоловіків та 6 тис. жінок. Питома вага Чернігівщини в загальному обсязі виробництва сільськогосподарської продукції країни за 9 місяців

цього року становила 3,4%.

Аграрії області мають такі здобутки: на початок листопада всіма категоріями господарств зібрано 2,2 млн т зерна, реалізовано на забій 50 тис. т живої ваги худоби та птиці, надано 470 тис. т молока, вироблено 266 млн шт. яєць.

Сільськогосподарськими підприємствами намолочено 2 млн т зернових, зернобобових культур та кукурудзи. Отримано кращій, ніж торік, урожай пшениці, проса, гречки, гороху, соняшни-

ку, сої та овочів.

Чернігівщина на першому місці в Україні по виробництву жита, третьому — вівса, шостому — молока; п'ята за чисельністю поголів'я великої рогатої худоби та корів. Регіон входить в десятку найбільших виробників гречки, зернобобових та картоплі.

Сільськогосподарська та продовольча продукція формують дві третини обласного експорту (за 2015 р. експортовано продукції на 345,6 млн дол. США, що стано-

вить 62,6% вартості експорту області).

Щиро вітаємо всіх аграріїв із професійним святом. Нехай нива рясно колоситься, здоров'я міцніше, а трудові успіхи примножуються!

* * * За розрахунками Держстату показник рівня інфляції в жовтні 2016 р. в області становив 102,5%, в Україні — 102,8%.

Ціни на продукти харчування та безалкогольні напої в області зросли на 1,7%. Найбільше (на 58,9%) подо-

рожчали яйця, на 3,4–7,3% — яловичина, м'ясо птиці, сало, масло, сири, молоко та овочі. Водночас на 1,1–4,6% подешевшали продукти переробки зернових, фрукти та шовнина.

Ціни (тарифи) на опалення підвищилися на 57,9%, гарячу воду — на 4,9%, каналізацію та холодну воду — на 2,1% та 0,9% відповідно. Тютюнові вироби зросли в ціні на 3,7%, алкогольні напої — на 2,6%.

Головне управління статистики в області.

ПРОЛІТАЮТЬ повз нас роки холодними сніжинками, влітаючи в життя нитки, спочатку яскраві і кольорові, а потім вже й сиві. Так і створюється візерунок на нашому вікні. І в кожного він свій: унікальний і не схожий більше ні на чий, власний. Бо життя прожити. Озирнувся, а там що? Стоїть зведений будинок, а в ньому безліч пустих кімнат, в кожній кімнаті — недоторкані речі, заправлені ліжка, в яких вже ніхто не спить, полиці заповнені покритими піщугою перечитаними книжками, фарфоровий посуд, з якого ніхто ще не їв... І тільки в одній кімнаті горить тьмяне, приглушене світло. А в ній, добре коли двох, а то й одне сидить, у в'язаних шарпетках, потираючи маленькі ніжки, щоб не замерзли, і думає: де воно, оте життя? Ненавч і не жив, ненавч і не ти. А хто ж тоді? За тебе ніхто його не проживе, бо подароване тільки тобі. І ти сам влітаєш у нього нитки,

СИВІ НИТКИ

сам колір обирає і візерунок отримує той, який власноруч спітає. І іншого шансу вже нема. Один тільки...

Більше не добуваєш кімнат, дерев у садку не досадиш, сина не перевиховаєш та й себе вже не зміниш, друзів нових не знайдеш. Бо вже підведена підсумкова лінія, вже волосся вкриті сивими нитками, обличчя переоране плугом, серце наповнене пережитими спогадами. Залишилися тільки старі фотокартки. А на них все і всі. Чорно-білі і кольорові. Випадкові і заплановані. Щасливі посмішки і нахмурені брови. Хвилини зустрічі і прощання. Перегортаєш сторінки альбому і відчуваєш тепло близьких сердець, навіть якщо вони за сотні кілометрів від тебе. І немовби оживають ті, закарбовані в пам'яті, по статі і запрошують, як вперше, прогулятися нічними ву-

лицями, зустріти схід сонця з однокласниками, вперше і востаннє покохати свою половину, подарувати тепло обіймів своїм дітям і не один раз повторити їм, як сильно ти їх любиш, запросити найближчих друзів на чашку чаю, розділити біль втрати з близькими, посіяти зерно чогось вічного, залишитись людиною... не з порожнім серцем. І нехай десь були падіння, без яких ти не зрозумів і не відчув би справжній смак підйому над поразкою. Але ти зміг залишитись людиною — наймудрішою для своїх дітей, єдиною для своєї половинки, найдорожчою для свого друга, промеченого сонця для незнайомих. І тоді, коли ти сидітимеш в кімнаті з приглушеним світлом, на твоєму переораному обличчі застигне задоволена посмішка, бо порожні кімнати пам'ятають дзвінкий сміх

твоїх дітей, гамір гостей, стіни зберігають чорно-білі і кольорові фото того насиченого, не порожнього життя, і скрипучі двері ще готові відкритись перехожим. А сад біля будинку цвістиме ще не одну весну, і нехай твої очі його вже не побачать, але насолоджуватись його

ароматом і куштувати стиглі плоди буде не одне покоління, сидючи на старенькій лавочці і згадуючи ту маленьку, згорблену людину з сивими нитками, що колись, обпершись об кривеньку палицю, перетирала маленькі ніжки, аби не змерзнути.

Людмила ЦИГАНЕНКО.

НОВЕЛА

ПРИСВЯЧУЮ СІЛЬСЬКИМ ЖІНКАМ-ТРУДІВНИЦЯМ

ВІРОЧКА Климчукова була таки невезучою. Не тільки вона сама так вважала, а й люди, які знали її змалечку. Невеличка на зріст, сутула, ніби аж горбата — такою і замолоду була. Люди в селі розказували, що немовлям випала вона з колоски і тоді на спині почав рости горб. Хтось порадив її матері випарувати дитину в молоці, що та й робила, віднімаючи кухоль молока в старших шести дітей. Горб таки не виріс, а сутулість лишилася. Кличка її старших сестер Дунька, Манька, Санька, Мотька, Катська, Ольга, а її — тільки Вірочкою — і домашні, і чужі. А коли вийшла заміж за Петра Климчука, і його чомусь стали називати в селі не Петром, а Петюнею. Та так і до самої старості та до кінця Віроччиних днів.

Какали люди, що якби не обікрали Вірочку з Петюнею цигани, вона б мо' й до сотні дожила. А після того, як витягнули ті лукаві у стареньких п'ять тисяч, на смерть схованих, вона вже наче й не жила. Воно-то й роки чималі за плечима, та все ж можна було ще й пожити. Стала вона дуже боятись і в хаті, і надворі. І така її образа, ніби на весь світ брала! Стільки ж раз її в житті обирали хто хоч і як хоч. Цигани стали останніми, хто наніс їй тяжку образу.

А вони, ті образи, наче нанизувалися одна на одну — дитячі, тоді дорослі. Не вернувся її тато з війни. Старші сестри хоч і плакали довго, та змиршилися, бо горе майже в кожній хаті було, а вона все тата чекала. Навіть снілося їй не раз, що пізнього вечора відчиняться двері і до хати батько заходить, виймає з торби велику квітку хустку і дарує Вірочку... Виходить, що сон цей був у руку. Одного пізнього зимового вечора завітав до них незнайомець. Виявляється, разом із їхнім батьком в піхоті служив. Він і розказав їм, як загинув той аж у Польщі. І дуже просив його, щоб, якщо живим лишиється, розказав жінці й дочкам про його останній день, а наймолодшій Вірочці подарував хустку, як тато обіцяв. Той чоловік, мабуть, був із міста, бо на місцевих дядьків ніяк не схожий.

Обіцяв, що забере Вірочку вчитись, та так більше і не приїхав ні разу. Хустку мама наказала дуже берегти, у скриню сховала. Витягне, бувало, її Вірочка, запне, потім до серця пригорне і знову сховає. А колись на Спаса пішли вони з матюком на базар у місто, там до якоїсь маминої подруги чи родички мали заходити. І дозволила мати доньці, нарешті, запнути батьків подарунок. А сонечко серпневе припікає... Зняла Вірочка хустку з голови та на плечі накинула. Іде, пишається. Мати когось там знайомого зустріла, гомонить собі. А коли вже з базару виходили, як ойкне мати: «Вірочко! А хустка де?!» А її немає. Украли так, що й не почула. Хустка була першою великою покражею, яку Вірочка ледь пережила.

«Невезуча якась ти в мене», — казала їй мати. Як закінчувала семерічку, все чекала того чоловіка з міста, що обіцяв забрати вчитись. Мабуть, забувся про свою обіцянку. А Вірочка ж так старалася вчитись в школі. Все було на «відмінно»... Просила мати голову колгоспу, щоб поміг їй паспорт зробити. Та де там! Забрала її на ферму телят порат.

Так до тих телят наче й приросла вона на все життя. Як пішла у свої 15 на ферму, то майже до 70-ї і доробила. Тут і Петюню свого знайшла. Він фуражиром робив. Дивись, було, й поможе Вірочці корми пороздавати та кізяки підчистити. Став і додому проводити її з роботи повз безровий гайок. Дивись, та й зайдуть туди. У клуб же ні одному, ні другому ніколи було ходити, та й вдягтися не було у що. Сходили пішки у сусіднє село у сільраду розписалися, і перейшов Петро до теці в прийми, бо старші сестри його нареченої вже всі заміж повиходили, а Вірочка сказала, що не покине маму одну. У нього ж із матір'ю брат менший лишився жити. Отак поряд із Вірочкою Петро для всіх сільських став Петюнею. Не минуло й півроку, як народився у них хлопчик. Невезучий Вірочці і тут перепало. На той час мало

кому кесарів розтин робили, а їй довелося. Аж у Чернігів возили. Казали лікарі, що все через її спину. Мріяла вона про доньку, та сказали, що більше не можна народжувати. Словом, невезуча...

Старалася Вірочка хтось на як, щоб у передовиках колгоспних бути. Так уже тих теляток, як дітей, гляділа. І чаї їм вдома варить, щоб не поносили, і ледь не ночує біля них... та все немає тих показників, щоб не тільки премію, а й на медаль подати. Помітило колгоспне начальство Віроччини старання і здобутки, зробило подання на медаль. І отримала б вона її, якби не попалася із торбинкою дерті обляві з району. Яка вже там медаль! Поповчили її на світі жити! Та ще із групи новонароджених телят

НЕВЕЗУЧА

перевели на відгодівлю. Попоплакала Вірочка за тими телятками, бо поставили на ту групу таку лахудру, що дохли тварини малі майже щодня. Просив бригадир тоді Вірочку назад повернутися, та такі не вмовив. На відгодівлі зарплата була видюю, та і ту злощасну торбинку зручніше було вкрати. Бо саме з тієї торбинки і годували вдома Вірочка з Петюнею і поросятко, і теляток. Копієчку до копієчки збирали та все на книжку — щоб надійно, щоб не вкрав ніхто. Ні з'їли, ні зносили. Бо обоє мріяли про те, як поїде їхній син у Київ навчатися, буде він хоч лікарем, хоч учителем, як куплять йому машину і хату... Ще і в 1990-му продали вони п'ятеро свиней вгодованих, двадцять поросят і всі гроші за них на книжки поклали.

До 1991-го назбирили вони й на хату, і на машину. Та так все, назбиране тяжкою працею, на книжках і залишилося. Вірочка ті радянські книжки до кінця днів берегла, ховала разом із грошима і все сподівалася щось із того сховати. Та коли вкладники получали по 50 гривень із своїх рахунків, Вірочка з Петюнею не доїхали в район, бо ще обоє робили на фермі. Треба було брати вихідний та ще й машину наймати. А от коли по тисячі

давали, вони всі діла лишили, давай людей питатися, які документи коли і куди взяти, щоб не прогадать. Всі черги вистояли, кругом розписались, коли кажуть біля каси, що треба тепер їм із карточками іти до банкомату і там получать по тисячі... Аж до смерку стояли вони під банкоматом, болячись сховати в гаманець карточки, та так і не діждалися, що хтось їх звідти погукає.

«Отак обдурили нас, — розказувала Вірочка кумі, — сказали, що дадуть нам у банкоматі гроші. Другі люди підходили, заглядали туди, і їм із ящика висовували гроші, і всім без здачі. А ми з Петюнею обоє підходили, стукали у те віконце, а воно як телевизор. Тільки нікого там не видно. А може і нас не побачили, бо ніхто й не виглянув. Достояли ми до смерку, люди вже з роботи йдуть, мабуть, і з того банкомату порозохдилися, а віконце залишили світяться. Кажу дідові: ти хоч шоферу не признавайся, що нас і тут обдурили...».

Додому як приїхали, все мовчали одне до одного. Тільки кумі і повідала про це. Пропали не тільки десятки тисяч на їхніх книжках. Їм обом здавалося, що разом із отими грошиками, заробленими тяжкою працею на фермі, вся суть життя перевелася. Хочби було по тисячі взяти, і то — не вийшло...

У Вірочки кожного дня підкошувався ноги. Не купила синові ні хати, ні машини. Він і інститут закінчив, і учителем став... і ніколи про ті гроші на їхніх книжках не згадував. А вона згадувала, особливо тоді, коли вночі нестерпно боліли ноги і руки, і не спалося. Ніби ждала того моменту, коли скаже їй син, що даром на світі прожила — тільки для колгоспу. Та він, приїжджаючи, ніколи того не говорив. У них, дітей та внуків, було своє життя, суть якого Вірочці було важко збагнути. Одним раділа — приїжджають на красиві машини, гостинці везуть. Головне, що всі сусіди це бачать — який у них із Петюнею хороший син.

І хоч син, приїжджаючи, завжди говорив тільки одне:

«Ви лише живіть із татом, щоб нам було до кого їздити...», — Вірочка своє думала. Сили залишали її. Треба було щось і на смерть зібрати. Від своїх із Петюнею пенсійок по кілька сотень відклала під клейночку у хатині на столику. Сама вже не ходила ні в лавку, ні на базар, а Петюні все наказувала, щоб не тратив зайвого, щоб було дітям за що їх поховати. І він слухався.

А одного разу восени, коли Вірочка із Петюнею виїхали на свій город, де не виймає — циганка. Давай старих випитувати за скільки б вони хату продали, та чи скоро їх діти до себе заберуть. Вони сидять біля криниці та розказують усе, як і є. Аж тут тій циганці води напиться схотілося! І ні, щоб їй відро підставити — так пошуктильгав Петюня до хати, відімкнув, чашку виніс, як культурній. Доки вовтузилися всі біля того відра, друга циганка із-за рогу хати все-рідину прошмигнула, із сховаки, стандартної для села, гроші витягнула, і гайда!

Коли стареньке подружжя побачило, що їх обікрадено, миттю стало «здавати». Не так тих грошей жаль, як болить душа, що все життя їх десь та обдурували, десь обирали. Петюня чарочку хильне, та і рубає собі тихенько дрова, а у Вірочку вже так не виходить, бо здоров'я здає. Її рідна кума, яка ніколи в житті не підвела, все ж бо і людям у лавці розказала як цигани Климчуків обікрали. А люди ж бо... є люди. Одні співчували, інші раділи, мовляв, так і треба їм, щоб не «пхали у чулку», а сьогоднішнім днем жили. Від тих пліток танула Вірочка. Починалося літо, ще і варення із полуниці зварила, а тоді не стало її. Як жила тихенько, так і пішла. «Невезучою була Вірочка», — так за поминальним столом говорили її сільські ровесниці, згадуючи всякі моменти її життя, бо вже і кума після смерті ліпшої подруги могла розказати і про медаль, і про банкомат... А інші, слухаючи, кувбили в руках кімочки хустин і згадували, що і в їхньому житті траплялося багато схожого на Віроччине, і тихенько змахували сльозу...

Олександра ГОСТРА.

ВАШЕ ЗДОРОВ'Я

ОБЕРЕЖНО З АНТИ-БІОТИКАМИ

З 14 по 20 листопада проводиться Всесвітній тиждень правильного застосування антибіотиків. Застосування антибіотиків населенням є глобальною проблемою в усьому світі. Вона зростає до небезпечно високих рівнів у всіх частинах світу, негативно впливаючи на здатність лікувати інфекційні хвороби і зводячи нанівець багато досягнень охорони здоров'я та медицини.

Антибіотики повинен призначати лише лікар за показаннями! Кожен антибіотик має свій спектр і напрямок дії на різну мікрофлору. З кожним роком зростає резистентність, тобто нечутливість мікрофлори до дії антибіотиків, на яку він мав би діяти, через неконтрольований їх прийом. Антибіотики не діють на віруси! Не застосовуйте антибіотики самостійно в перші дні ГРВІ і при кишкових розладах (приймайте активоване вугілля, смектини).

Вікторія НЕСИН, лікар-інфекціоніст ЦРЛ.

ХОХЛ — ЦЕ СЕРЙОЗНО

17 листопада — Всесвітній день боротьби проти хронічної обструктивної хвороби легень. Для ХОХЛ характерним є хронічне порушення повітряного потоку в легенях, яке заважає нормальному диханню і повному видиху. Основною причиною її розвитку є тютюновий дим. Інші фактори — забруднення атмосферного та повітря приміщень, запиленість та хімічне забруднення на робочих місцях, часті інфекції дихальних шляхів у дитинстві. За оцінками ВОЗ, 210 млн людей в усьому світі хворіють на ХОХЛ в помірній та тяжкій формі, 3 млн щорічно помирають з цієї причини.

Найпоширенішими симптомами ХОХЛ є задишка (або відчуття браку повітря), патологічне мокротиння (суміш слини і слизу в дихальних шляхах) і хронічний кашель. З поступовим розвитком хвороби може значно утруднитися щоденна фізична активність, як наприклад, підйом на декілька сходинок або перенесення валізи.

Найефективнішим заходом профілактики є утримання від куріння тютюну. Куріння подвоює ризик розвитку раку легень. Серед осіб, які курять більше 2 пачок сигарет на день, від раку легень вмирає кожний сьомий.

Незважаючи на те, що ХОХЛ невиліковна, при своєчасному зверненні за медичною допомогою та належному лікуванні можливо контролювати симптоми, уповільнити розвиток хвороби, забезпечити достатню високу якість життя.

Олена ЯКОВЕНКО, зав. поліклінікою райлікарні.

Спізасновники газети — Талалаївська районна рада, районна державна адміністрація, Талалаївська селищна рада, трудовий колектив редакції газети «Трибуна хлібороба». Реєстраційне свідоцтво серії ЧГ № 255 від 15.12.2001 р. Індекс 63693. Виходить один раз на тиждень.

Адреса редакції: 17200, Чернігівська область, смт Талалаївка, вул. Центральна, 3. Телефони: 2-13-53 (редактор, реклама), 2-13-50 (заступник редактора, сектор листів). Факс: 2-13-53. E-mail: trybuna@meta.ua

Редакція газети «Трибуна хлібороба» р/р 26009301102531 у філії ЧОУ ВАТ «Ощадбанк» м. Чернігів ЄДРПОУ 02476178 МФО 353553

Редактор О. О. ГОСТРА.

Редакція не завжди поділяє думки авторів публікацій. За достовірність фактів і цифр, за відповідність їх вказаним джерелам, згідно із законом про пресу, несе відповідальність автор. Газета набрана і зверстана на комп'ютерному обладнанні в редакції, віддрукована в Талалаївській районній друкарні. Замовлення 622. Тираж 2629.